

ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи з дисципліни
ВК 2.2. – «ЕКОНОМІКА І ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ
УКРАЇНИ»
для здобувачів вищої освіти за спеціальністю
073 «Менеджмент (менеджмент організацій і адміністрування)»

ЛЬВІВ-2022

Думич Н. Б. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України». Львів : ЛІМ, 2022. 12 с.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту та міжнародного бізнесу
Протокол №1 від 11 серпня 2022р.

Схвалено Вченою радою Львівського інституту менеджменту
Протокол № 1 від 12 серпня 2022р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів — один з основних засобів опанування навчального матеріалу у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Основною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь та навичок, а також самостійне вивчення нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно із графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України” для всіх економічних спеціальностей передбачає такі форми:

- підготовку до семінарських (практичних) занять;
- підготовку до виконання модульних (контрольних) завдань;
- виконання домашніх (розрахункових) завдань;
- написання реферату (есе) за заданою тематикою;
- пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;
- аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій;

Мета самостійної роботи студентів — засвоїти в повному обсязі навчальну програму дисципліни “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України” та сформування самостійності як важливу освітню та професійну якість, сутність якої полягає у систематизації, плануванні та контролі власної діяльності.

Завдання самостійної роботи студентів — засвоїти певні знання, закріпити і систематизувати здобуті знання, набути умінь, навичок, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявити прогалини у системі знань із предмету “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України”.

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України” визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України”: підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій, періодичними виданнями тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни “Економіка і зовнішньоекономічні зв’язки України” організовується з дотриманням низки вимог:

- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- забезпечення можливості творчого підходу до виконання роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань;

- підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну “ Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України ”, мають інформуватися викладачем щодо організації самостійної роботи, її видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, оцінювання виконання завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та критерії оцінювання виконання завдання визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділ “Самостійна робота студентів”).

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і доводяться до відома студентів.

Всі завдання самостійної роботи студентів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку студентом у процесі вивчення дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

2. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Розрахунок годин, що відведено на самостійну роботу

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Україна серед економік інших країн світу: статистична характеристика. Огляд літературних джерел за темою. Підготовка до поточних аудиторних занять.	6	9
2	Тема 2. Зовнішньоекономічна політика України: зв'язки з іншими країнами – суть, види, напрями. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою	6	10
3	Тема 3. Зовнішня торгівля України: спеціалізація виробництва. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою	6	10
4	Тема 4. Інвестиції: прями іноземні та портфельні інвестиції в ринок України. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою	6	9
5	Тема 5. Валютно-фінансовий ринок України: стан та передумови формування. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою	7	10
6	Тема 6. Кредитні відносини України. Консалтингові операції. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою	6	10
7	Тема 7. Участь України в інтеграційних об'єднаннях. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою.	6	10
8	Тема 8. Україна і Європейський Союз. Підготовка до поточних аудиторних занять. Огляд літературних джерел за темою. Виконання 2-го індивідуального завдання "Скласти конкурентний лист, визначити експортну/імпортну ціну товару". Виконання 3-го індивідуального завдання "Скласти накази та кошторис витрат на приймання іноземної делегації". Виконання 4-го індивідуального завдання "Скласти протокол про наміри та попередній контракт". Виконання 5-го індивідуального завдання "Розробити послідовність виконання ЗТК у табличному варіанті".	7	10
	Разом	50	78

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

ТЕМА 1. Україна серед економік інших країн світу: статистична характеристика

План

1. Характеристика головних макроекономічних індикаторів України.
2. Економічне районування в Україні.
3. Індекс ведення бізнесу в Україні: характеристика.

ТЕМА 2. Зовнішньоекономічна політика України: зв'язки з іншими країнами – суть, види, напрями

План

1. Співпраця Україна-Росія.
2. Співпраця Україна-Польща.
3. Співпраця Україна-Вишеградська четвірка.
4. Співпраця Україна-Канада.

ТЕМА 3. Зовнішня торгівля України: спеціалізація виробництва

План

1. Торгівля на ринку послуг.
2. ІТ-галузь в Україні.
3. Залежність України від сировинних ринків.

ТЕМА 4. Інвестиції: прямі іноземні та портфельні інвестиції в ринок України.

План

1. Офшорні компанії.
2. Причини здійснення ПІІ.
3. Ключові країни-інвестори в економіку України.
4. Диверсифікація портфелю інвестицій в Україні.

ТЕМА 5. Валютно-фінансовий ринок України: стан та передумови формування

План

1. Інфляція в 90-их роках.
2. Вплив економічної кризи на грошовий ринок.
3. Банківський сектор в умовах девальвації.
4. Валютний курс як детермінанта експортного сектора України.

ТЕМА 6. Кредитні відносини України

План

1. Сутність кредитування на міжнародних ринках
2. Дефіцит платіжного балансу як підстава отримання позик.
3. Реструктуризація міжнародних запозичень України.

ТЕМА 7. Участь України в інтеграційних об'єднаннях

План

1. Членство в міжнародних економічних організаціях.
2. Членство України в спеціалізованих економічних інституціях ООН.
3. Співпраця в рамках ЄврАзс.

ТЕМА 8. Україна і Європейський Союз

План

1. Еволюція відносин колишніх соціалістичних країн та ЄС.
3. Співпраця в рамках освітніх програм ЄС для України.
4. Наслідки виходу Британії для ЄС та України.

Виконання індивідуальних завдань

При підготовці індивідуального завдання слід керуватися вимогами, які висуваються до цього виду самостійної роботи. По-перше, воно має характеризуватися чіткою структурою згідно з визначеним планом. По-друге, індивідуальне завдання повинно логічно висвітлювати питання, яке розглядається. По-третє, воно повинно мати узагальнюючий характер оцінок подій, явищ. По-четверте, характеризуватися чіткою аргументацією висновків з усіх поставлених питань.

ІНПЗ може бути розмножено і роздано слухачам групи заздалегідь для попереднього обговорення.

Теми індивідуальних завдань

1. Експортно-імпорتنі відносини України з країнами СНД.
2. Зовнішньоторговельні та інвестиційні зв'язки України з країнами Європейського Союзу.
3. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами АСЕАН.
4. Зовнішньоекономічні зв'язки України з Федеративною Республікою Німеччина.

5. Зовнішньоекономічні зв'язки України з Китайською Народною Республікою.
6. Зовнішньоекономічні зв'язки України з Туреччиною.
7. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.
8. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Латинської Америки.
9. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Африки.
10. Зовнішньоекономічні зв'язки Львівської області.
11. Географія інвестиційної діяльності України.

Підготовка до підсумкового контролю

Підсумковий тест включає питання відкритого і закритого типу, які передбачають перевірку розуміння слухачами основних понять дисципліни; перевірку вміння слухачів визначати сутність економіки України на сучасному етапі та тенденції її розвитку як суб'єкта управління, зміст зовнішньої торгівлі та процесу інвестування, їх принципи, методи, засоби та механізми застосування; перевірку здатності до аналізу інтеграційного процесу України в різних напрямках.

Підсумковий контроль дозволяє викладачеві визначити узагальнений рівень теоретичних знань слухачів за програмою навчальної дисципліни.

Підготовка до підсумкового контролю включає опрацювання слухачами основних теоретико-методологічних та наукових положень за темами затвердженої навчальної програми дисципліни, що розглядалися на лекціях; акумулювання навичок розширеного засвоєння теоретичних знань, індивідуального їх застосовування для вироблення оптимальних підходів щодо вирішення конкретних проблем, здобутих та закріплених під час самостійного опрацювання матеріалу, що не викладається на лекціях, підготовки та участі у семінарських заняттях, а також при підготовці індивідуального завдання.

Контрольні питання для підсумкового контролю

1. Поняття, ознаки й ефективність національної економіки.
2. Типи національних економік та їх характеристика.
3. Структура національної економіки України.
4. Основні міжгалузеві комплекси (МГК) та їх структура.
5. Зовнішньоекономічний сектор національної економіки.
6. Сутність і структура зовнішніх зв'язків.
7. Зовнішньоекономічні зв'язки країни.
8. Чинники формування національної економіки.
9. Населення й трудовий потенціал України.

10. Поняття науково-технічного потенціалу й науково-технічної революції.
11. Природно-ресурсний потенціал України.
12. Національні гроші України. Грошово-кредитна система.
13. Місце України на світовому ринку товарів і послуг.
14. Територіальні та галузева структури зовнішньої торгівлі України товарами й послугами.
15. Чинники інтеграції України у світове господарство.
16. Загальна характеристика експортного потенціалу України.
17. Сучасні тенденції розвитку та структура експортного потенціалу.
18. Пріоритети розвитку експортного сектора (агропромисловий, військово-промисловий і транспортно-транзитний потенціали).
19. Чинники формування зовнішньоекономічного механізму України.
20. Механізми реалізації зовнішньоекономічної політики України.
21. Особливості створення й функціонування Співдружності незалежних держав.
22. Стратегічні цілі, стан і механізми співробітництва України з країнами СНД.
23. Основні форми економічного співробітництва України в рамках СНД.
24. Тенденції та динаміка зовнішньої торгівлі України з країнами СНД.
25. Місце Росії у зовнішньоекономічних зв'язках України.
26. Перспективи співробітництва України з країнами СНД.
27. Участь України в ГУУАМ, СЕП, ЄС і його значення у розвитку регіону.
28. Договірно-правова база відносин між Україною та ЄС.
29. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України.
30. Розвиток основних форм економічного співробітництва між Україною та країнами ЄС.
31. Територіальна й галузева структури торговельних зв'язків України з країнами ЄС.
32. Основні торговельні партнери України в ЄС.
33. Особливості українсько-німецького співробітництва.
34. Інвестиційні зв'язки України з країнами ЄС.
35. Територіальна й галузева структури прямих іноземних інвестицій в Україні.
36. Технічна допомога ЄС Україні. Пріоритети програми TACIS.
37. Проблеми та перспективи інтеграції України в ЄС.
38. Особливості двостороннього співробітництва України з країнами Центральної та Східної Європи.
39. Чорноморське економічне співробітництво (ЧЕС). Україна в ЧЕС.
40. Основні форми співробітництва в Чорноморському регіоні.

41. Зовнішня торгівля України товарами і послугами з країнами — членами ЧЕС.
42. Перспективи участі України в ЧЕС.
43. Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА).
44. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.
45. Співробітництво Україна — США: основні форми та сучасний стан.
46. Особливості інтеграційних процесів у Південно-Східній і Південній Азії.
47. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).
48. Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС).
49. Сучасний стан зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Азії. Основні торговельні партнери.
50. Перспективи співробітництва України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону.
51. Інтеграційні угруповання країн Латинської Америки.
52. Українська стратегія щодо Латинської Америки.
53. Динаміка розвитку та сучасний стан відносин Україна — Латинська Америка, їх потенційні можливості.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України : навчально-методичний комплекс з дисципліни / уклад. В. В. Зеліч (Яцко). Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2016. 104 с.
2. Європейський проект та Україна : монографія. Нац. Інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2012. 188 с.
3. Заблоцький Б. Ф. Національна економіка : підручник. Львів : Новий Світ, – 2000, 2010. 582 с.
4. Писаренко С. М., Українець Л. А. Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України : підручник. Київ : Знання, 2015. 398 с.

Допоміжна

5. Анакіна Т. Правове регулювання відносин України та Європейського Союзу. Угода про асоціацію // Основи права Європейського Союзу / підручник. Харків, Право, 2018. С. 162-219.
6. Будкін В. С., Бураковський І. В. Європейська інтеграція та Україна Київ : Знання, 2012. 211 с.
7. Мельникова В. І., Мельникова О. П., Сідлярук Т. В., Тур І. Ю., Шведова Г. М. Національна економіка : навчальний посібник /МОН. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 248 с.
8. Менеджмент європейської економічної інтеграції / під ред. С. Писаренко. Київ : Знання, 2019. 341 с.
9. Писаренко С. М. Особливості сучасного розвитку світової економіки : курс лекцій. Львів, ЗІКЦ, 2016. 245 с.
10. Побоченко Л. М. Інвестиційний клімат як фактор економічного зростання України. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва. Харків : ХНАДУ, 2016. С. 260-262.

Інформаційні ресурси

11. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>.
13. Офіційний сайт статистичної служби Європейського Союзу «Євростат». URL: <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat>.
14. Офіційний сайт Міжнародної торгової палати. URL: <http://www.iccwbo.org>.
15. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.vto.org>.
16. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua>.

17. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
URL: <http://www.ukrexport.gov.ua>.
18. Центр зовнішньоекономічних зв'язків України. URL: <http://www.biz-center.ua>.
19. Офіційний сайт статистичної служби країн світу. URL:
http://unstats.un.org/unsd/methods/inter-natlinks/sd_natstat.asp.
20. Офіційний сайт Європейського Банку реконструкції та розвитку. URL:
<http://www.ebrd.com>.
21. Офіційний сайт Європейського інвестиційного банку. URL:
<http://www.eib.org>.
22. Офіційний сайт Міжнародного Валютного Фонду. URL:
<http://www.imf.org>.